

GUERZ NEVEZ

*VAR sujet eur Zcuard eus a arme an Afriq,
assassinat a d'hoiou countel gant e dud.*

Var ton : Guerz ar Plac'h libertin.

PEUR eta, va Doue, eo'h ellin recita
Eun dra a gonsolant evit tud ar vrô-mâ!
Rencout a rân adare disclêrya dirac an oll
Un torfet ifernus carguet eus a horrol.

Mes pa deu va speret gant eves da gontempl,
E sonch din va recit a zervicho d'exempl;
Rac o tont da zisclêria torfejou qen horrerus,
E santot peguer douç eo carout ar vertus.

Fanch-Job Richard a voe e Bis-Feunteunganet;
Abaoue bianic ne voa qen occupet
Nemet d'en em gundui gant enor ha lealdet,
Vit na vijê biquen en nep tra tamallet.

Yaouanq en em angach e guis eur volonter,
Hac e parti qerqent evit arme Alger,
Epad amzer e zervich, atao voe soudard vaillant,
Ha caret gant an oll ebars er regimant.

P'oe êchu e gonge, e tistroas en Franç,
Carguet demeus a joa, ha gant an esperanç

D'ober un affer benac, evit un devez da zont
Eurus, dre honestis : var ze e rê e gont.

Ramplaci a eure mab ur den pinvidic,
A rê boneur e dud, hac a voa mab unic.

Contet e voe da Richard eur som bras eus a
arc'hant

Neuze gent partial evit e regimant.

Mes, furroc'h eguet calz, ebars ty ur banquer
E tepos e arc'hant gent distrei da Alger,
Rac sonjal' rê gant rêson eo suffisant d'eur zou-
dard

E bae evit beva hac evit monti gard.

Antreal a eure er Chasserien d'Afriq;
Eur zoudard brao a rê hac un den manifiq.
Gant courach e combatas e Constantin, en Oran,
Hac er c'harnach terrubl demeus a Mazagran.

Selaouit oll ervad, me ho ped, Bretonet,
Un dra ha me zo sur ho rento estonet :
Cant tri varnuguent harros o deus eno pulluhet
Gant eur gourach ardant daouzec mil Arabet.

Decoret voe Richard eus ar Groas a Enor ;
E gonge en devoe, hac e treuzas ar mor.
Qemer eure e arc'hant hac ouspen, an interest,
Hac e ya en e hent joaüs bras, prim ha prest.

Antren' ra'n ty e c'hoar, pini voa demezet,
Hac e poq dei gant joa hac ive d'e fried :
« Monet a ràn, emezàn, da dv ya zad da loja ;
» Mes n'en em hanvin get qe a vezo varc'hoa.
» Me laqai prepari un dijuni ervad,

» Ordren a reomp ma vo gant an oll enoret
» Evel m'en deus meritet en amzer dremenet. »
Neuze prest en em rentjot en ilis cathedral,
E pin'n Autrou Escop en em gavas ractal;
An *Te Deum* solannel voe canet a galon
Vit delivranç evurus ar vertuzus Person.

Qerqent neuze en em stlap var bennou^e
zaoulin,

Dirac an tabernacl sacr, chommançe vestr divin:
O, va Zalver! emezàn, demeus a lein ho tron
Recevit va zrugarez eus a greiz va c'halon.

Distrei a eure ractal eus an asistantet,
Ha gant ur voez truezus hac ur galon mantret:
Guelit da betra e tenn an infam calomni!
Oh! christenien, diouallit ouz eur c'hrim qen
impi.

Mar tiguessa dêc'h un deiz beza calomniet;
Na dleit en em vengi diouz hoc'h enemiet
Nemet dre eur gundu vad ha bepret didamal;
Se eo ar güella moyen enep an teodou fall.

Na dleit qet caout estranch e yec'h calomniet:
Piou eo, m'er goulen ouzoc'h, avichou na ve qet?
Se na dle qet oc'h eston, christenien vertuzus;
Ar judevien gueachal n'espernjont qet Jesus!

FIN.

A. L.

AN INNOÇANÇ ANAVEZET,

*Pe delivranç PERSON VAL-SANT-VICANT, accuset
faussamant da veza bet assassinet BENEAD REDON,
Adjoent ar Mear.*

Var ton : *Guerz an Autrou Homo.*

POBL mad eus Vreiz-Izel, selaouit, me ho ped,
Penos ar speret a zo avichou faziet :
Credit ferm ne zeus nemet hon Autrou Souveren
A bini ar jujamant na fazi birviqen.

An aotrou Marcellin voa Person Val-Sant-
Vicant,

Un den eus an honesta, devot bras ha prudant ;
Na sônjas get sur biscoas e teujet d'en tamal,
Na d'en accusi biqen eus a netra a fall.

Gouezit erfat, christenien, e zeo un dra impi
Implich, e nep seurt sêçon, an infam calomni :
Mar trompler re alies tud savant eus ar bed,
Bezomp certen birviqen Doue na vo tromplet.

Neo get avoalc'h, gant comzou, seblanti
vertuzus ;

Ret eo demp, e peb amzer, beza mad, generus.
Mar bezomp calomniet, lacomp hon esperanç
En Doue a vadelez : én vo hon recompanç.

Ar Person en doa choaset vit e vrasa mignon
Qenta adjoent eus ar mêt, leal vel eur Breton,
E ty Redon e vije ar Person alies,

• E pini vimp hor pemp, c'houi, me hon mam,
hon tad;

• En eur eva eur banne, me rai n'em anavezout,
• Hac ar veren en dorn ni en em boqo tout. »

Qerqent e ty e dad e zê en em rentet,
Hac e c'houlen coania ha ma vije lojet.

Allas! e dad nac e vam n'o devoe qet nep douetanç
E lojent o buguel, objet o esperanç!

Ar vam e doa guelet en devoa calz arc'hant,
Ha pa zant voa cousqet, e red incontinant
Da furchal sac'h e mab paour, ma vel an aour
o vrilla,

Hac eyit er c'havout e sonch dont d'en laza.

An drouc-speret e c'hass d'e fried da bropos
Etre diou variqen er c'haio d'ober eur fôs.

An tad, alas! a gonsant; arvam gant arrachcruel
A vassacr e buguel eus a doliou countel!...

Vardro eiz heur anter ec'h antreas en ty
Ar yerc'h hac ar mab-caer evit an dijuni.
Allas! diouc'h-tu e veljont ar c'hrim voa bet
coumettet,

Hac e scrisjont spontus vel tud desesperet.

Ar justiç a deuas da gonstati ar c'hrim;
Cavet e voe souden corf ar paour qez victim;
Dastumet e voe ractal an daou autor an torfet,
Hac d'ar maro e zint bet o daou condaonet.

Ar vam griminal-se er prison a lennas
Ebars levriou santel, re divezat, sivoas!
Hac e cavas calz matier da zont da reflechissa

Hac an teodou miliguet a sonch rallagries.

Lavaret a rêt en cus e yê'n autrou Person,
Var digare cozeal, da velet greg Redon ;
Mes ar Pastor vertuzns n'en devoa nep souci
Deus an têodou aër-viber, daoust d'o oll cal-
lomni.

O veza êt da zicour da laza un tan-goall,
E pelec'h e laboure gant nerz dreist-ordinal,
Eon treust ha deu da derri hac e coez d'an
douar ;

Mil hoan en d'oe o sevel, dijoentret voa e c'har.

Ma vije difficile ebars er familhou,
Ar Person o arrange gant e vad cusuliou ;
En amzeriou a glénved, a chagrin, a vizer,
E'cavet soulajamant ebars ar presbyter.

Anfin, an den Doue-se, vel an Autrou Lhostis,
Person eus a Bloumillau, den zantel a Ilis,
A laqê e oll boneur da zoulach ar beorien,
Pere en vénere oll, vel tad d'ar gristenien.

Mes ar c'halomni infam, dign eus a Velze-
buth,

Gant e binim infernal a laqa rên ar brud
E zeo ar bèleg santel, ar vertuzus Person,
En deveus assassiné e vignon bras Redon.

Laqet e zeo er prison, qerqent neuze ractal,
Ha condæonet d'ar maro, evel güir griminal,
An oll a voa en glac'har, disesperet dre'r vro.
Doue just ! ra deuy ho prec'h d'en diffram
d'ar maro.

Interpellet da zisclêr, hac én n'en devo
Un dra benac d'observi var ar varn prononcet,
An den just! var e galon a bos e zorn neuze,
Hac en e za e lavar, o sellet ouz an êe ;

« Doue just! Doue puissant! c'houi vel forç
va c'halon ;

» C'houi voar ha me a verit va c'hondaonation!
» Mes, mar deo ret din souffri un injust chati-
mant,

» Eveldoc'h, Salver Jesus, me varvo innoçant. »
Daou-uguent devez goudez voe ar chaffaud
savet

Var blacen Clermont, evit ma vije dibennet ;
Un heur gent mervel e voe arrêtet ur muntrer ;
Hac a anzao innoçant an Autrou Person qer.

Ar barner a red leun c'hoez var blacen vras
Clermont,

Pelec'h voa eur bobl immanç, carguet oll eus
a spont ;

Ar bourreo voa o prepar e instrument fatal,
Hac a yê da guemeret ar c'hès Person racial.

Barnerrien an tribunal diouc'h-tu zo' n'em
gavet,

Ha Procurol ar Roue, va ar chaffaut pignet,
Hac eno, a vouez huel, ha gant solennite,

E prononç, leun a zaelou, ar gomzou-mâ neuze:

« Dirac Doue hac an dud, ni amâ a broclam

» E zeo an Autrou Person demeus ar c'hrim
divlam :

Var e c'hrim horrerus er moment diveza.

Deus a fonç e c'hachot e çrie gant estlam :
' Me zo ur vuntrerez, un horrol da bep mam...
Lazet e meus va mab qer evit cavet e arc'hant!
Me dle paea va c'hrim dre ur c'hris chatimant.

O arc'haat miliguet! penn-caus demeus va
c'hrim.

Te räs e peb amzer, allas! meur a victim.
Perac na deuas ractal an douar vit va lonqat
Er moment ma teuis va mab da gountellat!...

Adieu, va merc'hio paour, ha va mab caer ive;
Adieu, va oll guerent; me renq mervel hirie!
Oh! me ho ped da nonpas dont da scuill an
infamdet.

Var va memor biqen, na ne vin execret.

Pardon, ô va Doue! pardon, ô va mab qer!
Pardon, va cherent oll! pardon, tud va c'harter!
Justeo din-me souffr hirio ur supplic zo qer garo:
Pedit oll evidon... mont a rän d'ar maro.

C'houi oll tud ar c'hanton, spicial yaouanqis,
A ya da veza test demeus va goal supplic,
Sellit va fin qen infam, carit atao ar vertuz,
Hac e vezo bepret güir vugale Jesus.

Rei a rän va c'horf paour en chatimant hirie,
Va ene a roän, o crena, da Zoue :
Ra deurvezo e receo ebars en e garante,
Ha graç m'er possedo hed an eternite.